
BOLETIN OFICIAL

DEL

Obispado de Osma.

SUMARIO.

Encíclica de S. S. en el centenario de S. Anselmo.—Resolución de la S. R. U. Inquisición sobre facultades Episcopales que pasan al Vicario Capitular.—Otra de la misma S. C. sobre dispensa de impedimentos matrimoniales in articulo mortis.—Circular del Gobierno eclesiástico dispensando para trabajar en los días festivos.

LITTERAE ENCYCLICAE

VENERABILIBUS FRATRIBUS PATRIARCHIS PRIMATIBUS
ARCHIEPISCOPIB EPISCOPIB ALIISQUE LOCORUM
ORDINARIIS PACEM ET COMMUNIONEM CUM
APOSTOLICA SEDE HABENTIBUS

PIUS PP. X.

VENERABILES FRATRES SALUTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM

Communium rerum inter asperas vices additasque nuper domesticas calamitates, quibus animus Noster dolore premitur, plane recreat ac reficit christiani populi universi recens conspiratio pietatis, quae adhuc esse non desinit *spectaculum mundo et angelis et hominibus* (1), a praesenti facie malorum forte excitata prontius, sed ab una denique causa profecta, Iesu

(1) I. Cor. IV, 9.

Christi Domini Nostri caritate. Quum enim huius nominis digna virtus nulla in terris exstiterit nec possit esse nisi per Christum, Ipsi uni accepti referendi sunt fructus qui ab ea dimanant inter homines etiam in fide remissiores aut religioni infensos, in quibus si quod exstat vestigium verae caritatis, id omne humanitati a Christo illatae debetur, quam ipsi totam exuere et a christiana societate propulsare nondum valuerunt.

Hac tanta contentione quaerentium Patri solatia et fratribus opem in communibus et privatis aerumnis, commotis Nobis vis verba suppetunt, quibus grati animi sensus exprimamus. Quos etsi non semel singulis testati sumus, haud remorari volumus gratiae publicae referendae officium exsequi, apud vos primum, Venerabiles Fratres, et per vos apud fideles omnes, quicumque sunt vigilantiae vestrae concrediti.

Sed libet etiam gratum animum profiteri palam filiis carissimis, qui, ex omnibus terrarum orbis partibus, tot ac tam praeclaris amoris et observantiae significationibus quinquagenariam sacerdotii Nostri memoriam sunt prosequuti. Quae quidem humanitatis officia, non tam Nostra, quam Religionis et Ecclesiae causa delectarunt, quod impavidae fidei testimonium exstiterint et quasi publica honoris significatio Christo Ecclesiaeque debiti, per obsequium ei exhibitum, quem Dominus familiae suae praepositum voluit. Sed et alii idem genus fructus haud mediocris causam laetitiae attulerunt. Nam et saecularia solemnia institutarum in America Septemtrionali dioecesium occasionem obtulerunt immortales Deo gratias agendi ob additos catholicae Ecclesiae tot filios; et Britanica insula nobilissima spectaculo fuit ob instauratum suos intra fines pompa mirifica honorem Eucharistiae sanctissimae, adstante Venerabilium Fratrum Nostrorum corona cum ipso Legato Nostro ac populo confertissimo; et in Galliis afflicta Ecclesia lacrimas detersit mirata splendidos Augusti Sacramenti triumphos. Lourdensi maxi-

me in urbe, cuius celebritatis origines gavisi sumus quinquagenario apparatu solemniter fuisse commemoratas. Ex his alii sive norint omnes persuasumque habeant catholici nominis hostes, splendidiores quasdam ceremonias, exhibitum Augustae Dei Matri cultum, honores ipsos Pontifici Summo tribui solitos, eo tandem spectare ut in omnibus magnificetur Deus; ut sic *omnia et in omnibus Christus* (1); ut, regno Dei in terris constituto, sempiterna comparetur homini salus.

Exspectandus divinus hic de singulis ac de universa hominum societate triumphus non alius est nisi aberrantium a Deo ad ipsum reversio per Christum, ad hunc autem per Ecclesiam suam; quod quidem Nobis esse propositum, vel primis Nostris Apostolicis Litteris *E supremi Apostolatus Cathedra* (2), et saepe alias, aperte declaravimus. Hunc reditum cum fiducia suspicimus; ad hunc maturandum consilia Nostra sunt et vota conversa, tamquam ad portum, in quo praesentis etiam vitae procellae conquiescant. Atque hoc nimirum quod publice redditi Ecclesiae honores velut indicio, Deo bene iuvante, sint redeuntium gentium ad Christum et Petro Ecclesiaeque arctius adhaerentium, officia humilitati Nostrae persoluta libenti gratoque animo excepimus.

Haec autem cum Apostolica Sede caritatis necessitudo etsi non eodem semper aut ubique se gradu prodidit nec uno significationis genere, nihilominus divinae Providentiae consilio factum videtur, ut eo devinctior exstiterit, quo iniquiora, uti modo sunt, tempora sive sanae doctrinae, sive sacrae disciplinae, sive Ecclesiae libertati decurrerunt. Coniunctionis id genus exempla sancti viri praebuerunt iis tempestatibus, quum aut exagitaretur Christi grex, aut aetas vitiis difflueret; quibus malis opportune Deus obiecit illorum virtutem atque sapientiam. Ex iis unum com-

(1) *Coloss.*, III 11. (2) Encyclica, die 4 Octobris MDCCCIII.

memorare hisce Litteris maxime iuvat, cuius in honorem hoc ipso anno apparantur saecularia solemnia, expleto a beatissimo eius exitu octavo saeculo. Is est Augustanus doctor Anselmus, catholicae veritatis assertor et sacrorum iurium propugnator acerrimus, tum qua monachus et Abbas in Gallia, tum qua Cantuariensis Archiepiscopus et Primas in Anglia. Nec alienum esse arbitramur, post acta splendido ritu solemnia doctorum Gregorii Magni et Ioannis Chrysostomi, quem alterum occidentalis, alterum orientalis Ecclesiae iubar admirati suspicimus, aliud intueri sidus, quod, si a prioribus *differt in claritate* (1), illorum tamen progressiones aemulando, haud infirmiolem lucem exemplorum doctrinaeque diffundit. Quin etiam eo potentiolem quodammodo dixeris, quo nobis propior Anselmus aetate, loco, indole, studiis, et quo magis accedunt ad horum similitudinem temporum sive luctae genus, sive pastoralis actionis forma ab ipso in usum deducta, sive instituendi ratio, per se, per discipulos tradita et scriptis maxime confirmata, ex quibus habita est norma *ad defensionem christianae religionis, animarum profectum, et omnium theologorum, qui sacras litteras scholastica methodo tradiderunt* (2): Quare sicut in noctis caligine aliis occidentibus stellis, aliae ut mundum illustrent oriuntur sic ad Ecclesiam illustrandam Patribus filii succedunt, inter quos beatus Anselmus velut clarissimum sidus effulsit.

Ac vere quidem in media aevi sui caligine, vitiorum errorumque laqueis impliciti, optimo cuique inter aequales visus est suae fulgore doctrinae ac sanctitatis praelucere. Fuit enim *fidei princeps et decus Ecclesiae.... gloria pontificalis*, qui sui temporis *omnes vicerat electos egregiosque viros* (3). Idem *et sapiens et bonus et sermone refulgens, ingenio clarus* (4), cuius fama eo usque pro-

(1) I. Cor., XV, 41. (2) *Breviar. Rom.*, die 21 Aprilis. (3) *Epicedion in obitum Anselmi*. (4) *In Epitaphio*.

gressa est, ut merito scriptum sit non fuisse in terris quenquam, *qui dicere vellet: me minor Anselmus est similisque mihi* (1); acceptus ob hæc regibus, principibus, Pontificibus Maximis. Nec sui modo sodalibus ac fidei populo, sed *carus habebatur hostibus ipse suis* (2). Ad eum etiam tum Abbatem litteras existimationis et benevolentiae plenas misit magnus ille ac fortissimus Pontifex Gregorius VII, quibus *se et Ecclesiam catholicam eius orationibus commendabat* (3). Eidem Urbanus II *religionis ac scientiae prerogativam adseruit* (4). Pluribus, iisque amantissimis litteris, Paschalis II *reverentiam devotionis, fidei robur et piae sollicitudinis instantiam* extulit laudibus, eius auctoritate *religionis ac sapientiae* (5) facile adductus ut fraternitatis suae postulationibus annueret, quem praedicare non dubitavit omnium Angliae episcoporum sapientissimum ac religiosissimum.

Nec tamen aliud esse sibi videbatur nisi contemptibilis homuncio, ignotus homunculus, homo parvae nimis scientiae, vita peccator. Cumque de se tam demisse sentiret, non hoc tamen impediabatur quominus alta cogitaret, contra ea quae malis moribus opinionibusque depravati homines iudicare solent, de quibus sacrae litterae: *Animalis... homo non percipit ea quae sunt spiritus Dei* (6). Illud vero plus habet admirationis, quod eius magnitudo, animi et invicta constantia, tot molestiis, impugnationibus, exiliis tentata, ea cum lenitate fuit et gratia coniuncta ut vel ipsorum iram frangeret qui ei sucenserent, eorumque sibi benevolentiam conciliaret. Ita, *quos eius causa gravabat, laudabant tamen quod bonus ipse foret* (7).

Fuit igitur in eo admirabilis quaedam earum partium conspiratio et consensus, quas plerique falso arbitrantur secum ipsas necessario pugnare nec ullo pacto posse componi; nudo candori consociata granditas,

(1) *Epicedion in obitum Anselmi.* (2) *Ibid.* (3) *Breviar. Rom.,* die 21 Aprilis
(4) In libro II *Epist. S. Anselmi,* ep. 32. (5) In lib. III *Epist. S. Anselmi,* ep. 74 et
42. (6) I. Cor. II 14 (7) *Epicedion in obitum Anselmi.*

animo excelso modestia, fortitudine suavitas, pietas doctrinae; adeo ut, quemadmodum in instituti sui tirocinio, ita etiam in omni vita, *mirum in modum tamquam sanctitatis et doctrinae exemplar ab omnibus haberetur* (1).

Neque vero duplex haec Anselmi laus intra domesticos parietes aut magisterii se fines continuit, sed quasi e militari tabernaculo, processit in solem et pulverem. Nanto enim quae diximus tempora, pro iustitia et veritate fuit ei dimicandum acerrime. Cumque naturae vi ad ea studia ferretur maxime quae in rerum contemplatione versantur, in plura et gravia negotia coniectus est, et, sacro assumpto regimine, in medium devenit rerum certamen atque discrimen. Et qui miti ac suavi erat ingenio, studio tuendae doctrinae ac sanctitatis Ecclesiae compulsus est a tranquillae vitae iucunditate recedere, principum virorum amicitiam gratiamque deserere, dulcissima vincula, quibus cum sodalibus religiosae familiae sociisque laboris episcopis iungebatur, abrumpere, diuturnis conflictari molestiis, omne genus angustiis premi. Gravissimis enim odiis ac periculis circumseptum locum expertus est Angliam, ubi enixe illi obsistendum fuit regibus ac principibus, quorum arbitrio erant Ecclesiae sortes gentiumque permissae; ignavis aut indignis officio sacro ministris; optimatibus plebique rerum omnium ignaris atque in pessima quaeque vitia ruentibus; imminuto nunquam ardore, quo fidei, morum, Ecclesiae disciplinae ac libertatis, eiusque propterea doctrinae ac sanctitatis exstitit vindex; plane dignus hoc altero memorati Paschalis praeconio: *Deo autem gratias, quia in te semper episcopalis auctoritas perseverat, et inter barbaros positus, non tyranorum violentia, non potentum gratia, non incensione ignis, non effusione manus a veritatis annuntiatione desistis. Et rursus: Exultamus, inquit, quia gratia Dei tibi praestante auxilium, te nec minae concutiunt nec promissa sustollunt* (2).

(1) *Breviar. Rom.*, die 21 Aprilis. (2) In lib. III *Ep. S. Anselmi*, ep. 44 et 74.

Ex his omnibus, Venerabiles Fratres, aequum est Nos etiam cum Decessore Nostro Paschali, lapsis ab illa aetate saeculis octo, laetitiam percipere, eiusque voci resonare, gratias Deo persolventes. Simul vero cohortari vos iuvat ad hoc sanctitatis doctrinaeque lumen intuendum, quod, in Italia ortum, Gallis affulsit plus annos triginta; Anglis supra quindecim; Ecclesiae denique universae communi praesidio ac decori fuit.

Quod si *opere et sermone* excelluit Anselmus, hoc est, si vitae pariter doctrinaeque palestra, si contemplandi vi et agendi alacritate, si dimicando fortiter et sectando pacem suaviter, splendido; Ecclesiae triumphos comparavit et insignia in civilem societatem beneficia contulit, haec omnia ex eo sunt repetenda, quod in omni vitae cursu doctrinaeque ministerio Christo et Ecclesiae quam firmissime adhaeserit.

Haec mentibus defigenda curantes in tanti Doctoris commemoratione solemni, praeclara inde hauriemus, Venerabiles Fratres, et quae admiremur et quae imitemur exempla. Plurimum quoque ex ea contemplatione accedet roboris ac solatii ad sacri ministerii partes, arduas plerumque ac sollicitudinis plenas, viriliter explendas, ad impense curandum ut omnia instaurentur in Christo, ut in omnibus *formetur Christus* (3), maxime in iis, qui in spem sacerdotii succrescunt; ad constanter propugnandum Ecclesiae magistrum; ad obnitendum strenue pro Christi sponsae libertate, pro sanctitate iuris divinitus constituti, pro iis denique omnibus, quaecumque sacri Principatus defensio postulat.

Nec enim vos latet, Venerabiles Fratres, quod saepe Nobiscum complorastis, quam tristia sint in quae incidibus tempora, et rerum Nostrarum quam sit iniqua conditio. Ipsius doloris, quem ex publicis infortuniis incredibilem cepimus, refricatum est vulnus pro-

(1) *Galat.*, IV, 18.

brosis criminationibus clero conflatis, quasi segnem adiutorem in ea se calamitate praebuerit; interiectis impedimentis nec benefica Ecclesiae virtus pateret miseris filiis; eius ipsa materna cura et providentia contempta. Alia plura silemus, quae in Ecclesiae perniciem aut versute et callide agitata sunt, aut nefario ausu patrata, publici violatione iuris, atque omni naturalis aequitatis et iustitiae lege despecta. Idque iis in locis accidisse gravissimum est, in quae illatae ab Ecclesia humanitatis abundantior amnis influxit. Quid enim tam inhumanum quam ut e filiis, quos Ecclesia quasi primogenitos aluit fovitque in ipso suo vel flore vel robore, non dubitent quidam in Matris amantissimae sinum sua tela convertere?—Nec est cur admodum recreet aliarum conditio regionum, ubi varia quidem belli facies est, furor idem, aut iam exardescens, aut ex occultae coniurationis tenebris mox erupturus. Hoc enim est consiliorum ultimum, apud gentes in quas maiora christianae religionis beneficia promanarunt, omnibus iuribus Ecclesiam despoliare; cum ipsa sic agere, quasi non sit genere ac iure perfecta societas, qualem naturae nostrae Reparator instituit; huius regnum excindere, quod etsi praecipue ac directo animos attingit, haud minus ad horum sempiternam salutem quam ad civilis utilitatis incolumitatem pertinet; omnia moliri ut imperantis Dei loco effrena dominetur, mentito libertatis nomine, licentia. Dumque id assequantur ut per dominatum vitiorum et cupiditatum pessima omnium instauretur servitus, ac praecipiti cursu cives ad extrema delabantur;—*miseros autem facit. populos peccatum* (1),— clamitare non cessant: *nolumus hunc regnare super nos* (2). Hinc religiosorum sodalium sublatae familiae, quae magno semper Ecclesiae praesidio atque ornamento fuerunt, et humanitatis doctrinaeque sive inter barbaras gentes sive

(1) *Peov.*, XIV, 34. (2) *LUC.*, XIX, 14.

inter excultas provehendae principes exstiterunt; hinc prostrata et afflicta christianae beneficentiae instituta; hinc habiti ludibrio sacri ordinis viri, quibus aut ita obsistitur ut eorum plane concidant vires, aut ad publica magisteria vel omnino intercluditur vel satis impeditur iter; aut in institutione iuventutis nullae relictae sunt partes; hinc christiana omnis actio publicae utilitatis intercepta; egregii e populo viri catholicam fidem apertius profitentes, nullo in honore numerove positi, procacibus iniuriis laccessiti, exagitati quasi genus infimum atque abiectissimum, serius ocius visuri diem, quo, recrudescente hostili vi legum, nec sibi licebit in rebus ullis misceri, quibus publica vitae actio continetur. Huius interim auctores belli, tam atrociter callideque suscepti, non alia dictitant se causa moveri, nisi libertatis amore ac studio provehendae humanitatis, quin etiam patriae caritate, haud secus mentiti atque ipsorum parens, qui *homicida erat ab initio, qui cum loquitur mendacium, ex propriis loquitur, quia mendax est* (1), et in Deum atque in hominum genus inexpiabili odio succensus. Protervae sane frontis homines, qui verba dare nituntur et incautis auribus insidias facere. Nec enim eos dulcis amor patriae aut anxia de populo cura, aut ulla recti honestique species ad nefarium bellum impellunt, sed vesanus in Deum furor in eiusque admirandum opus, Ecclesiam. Ex concepto eiusmodi odio, tamquam ex venenato fonte, scelerata illa consilia erumpunt Ecclesiae opprimendae summovendaeque a coniunctione societatis humanae; inde ignobiles voces clamitantium eam esse demortuam, quam nihilominus oppugnare non desinunt; quin etiam eo audaciae insaniaeque procedunt, ut omni libertate spoliata criminari non dubitent quod in hominum genus, quod in rempublicam utilitatis conferat nihil. Idem infensus animus efficit, ut illus-

(1) IOAN., VIII, 44.

triora Ecclesiae atque Apostolicae Sedis beneficia vel astute dissimulent, vel silentio praetereant; forte etiam occasionem arripiant iniiciendae suspicionis et influendi callido artificio in aures animosque multitudinis, acta dictave singula Ecclesiae aucupantes eaque traducentes quasi totidem impendentia civitati pericula, quum contra dubitari non possit, quin germanae libertatis et exquisitoris humanitatis incrementa a Christo maxime, per Ecclesiam, profecta sint.

In huius impetum belli, ab externis hostibus illati, a quibus *alibi quidem acie aperta que dimicatione, astu alibi abstrusisque insidiis, attamen ubique Ecclesiam oppugnari conspicimus*, ut vigiles essent curae vestrae conversae, Venerabiles Fratres, quum saepe alias tum vos praecipue monuimus allocutione in sacro Consistorio habita XVII Cal. Ianuarias anno MDCCCXVII.

Verum haud severe minus quam dolenter denuntiandum cohibendumque Nobis est aliud belli genus, intestini quidem ac domestici, sed eo funestioris quo latet occultius. Hanc machinati sunt pestem perditum quidam filii, in ipso Ecclesiae sinu delitescentes ut eum dilacerent. Horum tela en Ecclesiae animam, tamquam in trunci radicem, coniiciuntur, ut certo ictu ac destinato feriant. Est enim ipsis propositum christianaе vitae doctrinaeque turbare fontes; sacrum fidei depositum diripere; per pontificiae auctoritatis et episcoporum contemptum divinae institutionis fundamenta convellere; novam Ecclesiae formam imponere, novas leges, nova iura describere, prout pessimarum quas profitentur opinionum portenta desiderant; totam denique divinae Sponsae deformare faciem; vano fulgore percussi recentioris cuiusdam humanitatis, hoc est, falsi nominis scientiae, a qua cavere iterato nos iubet Apostolus his verbis: *Videte ne quis vos decipiat per philosophiam et inanem fallaciam secundum traditionem hominum, secundum elementa mundi et non secundum Christum* (1).

(1) Colos., II 8.

Hanc philosophiae specie atque inani eruditionis fallacia, ad ostentationem parata et cum summa iudicandi audacia coniuncta, capti nonnulli *evanuerunt in cogitationibus suis* (1), et, *bonam conscientiam.... repellentes, circa fidem naufragaverunt* (2); alii ancipiti cogitatione distracti, opinionum quasi fluctibus obruuntur, nec ipsi sciunt ad quod litus appellant; alii otio et litteris abutentes, difficiles nugae inani labore consectantur; quo fit ut a studio rerum divinarum et a sinceris doctrinae fontibus abducantur. Neque vero exitiosa ista labes, quae ab incensa morbosae novitatis libidine *modernismi* nomen accepit, etsi denunciata saepius, et ipsa fautorum intemperantia suis integumentis nudata, cessat gravi detrimento esse christianae reipublicae. Latet virus inclusum in venis atque in visceribus huius nostrae societatis, quae a Christo et ab Ecclesia descivit; maxime vero *uti cancer* serpit inter succrescentem sobolem, cui et rerum experientia minima est et insita ingenio temeritas. Nam, cur ita se gerant, non ea sane causa est quod solida polleant exquisitaque doctrina; siquidem rationem inter et fidem nulla potest esse vera dissensio (3); sed quod ipse de se mirabiliter sentiunt, quod pestifero quodam huius aetatis afflato spiritu, sub impuro quasi caelo crassoque vivunt; quod rerum sacrarum cognitionem, quam aut nullam habent aut confusam atque permixtam, stulta cum arrogantia coniungunt. Cui contagioni fovendae sublata in Deum fides ab eoque defectio alimenta suppeditant. Nam quos caeca ista novarum rerum libido transversos agit, ii facile putant satis esse sibi virium, ut, vel aperte vel simulate, iugum omne divinae auctoritatis excutiant et religionem sibi fingant iuris naturae finibus fere circumscriptam ac suo cuiusque ingenio accommodatam, quae christianae speciem nomen.

(1) *Rom.*, I, 21. (2) *1. Tim.*, I, 19.

(3) *Conc. Vatic. Constlt. Dei filius*, cap. 4.

que mutuetur, re autem ab ipsius vita et veritate quam longissime abest.

Atque ita ex aeterno bello adversus divina omnia suscepto nova bella seruntur, mutata dimicandi ratione; idque eo periculosius, quo callidiora sunt arma fictae pietatis, ingenui candoris, incensae voluntatis, qua factiosi homines nituntur amice componere res disiunctissimas, hoc est labilis humanae scientiae deliramenta cum fide divina, et cum saeculi nutantis ingenio Ecclesiae dignitatem atque constantiam.

(Prosequetur.)

EX S. CONGNE. S. R. U. INQUISITIONIS

I.

DUBIA: An facultates omnes habituales cum illis quae conceduntur pro casuum determinato numero Locorum Ordinariis transeant ad eorundem successores.

BEATISSIME PATER:

Decreto S. R. et U. Inquisitionis die 24 Novembris 1897 (1) statuitur «facultates omnes speciales *habitualiter* a Sancta Sede Episcopis aliorumque locorum Ordinariis concessas, non suspendi vel desinere ob eorum mortem vel a munere cessationem, sed ad successores Ordinarios transire ad formam et in terminis decreti a Suprema hac Congregatione editi die 20 Februarii 1888 quoad dispensationes matrimoniales (2).»

Verumtamen infrascriptus Vicarius Capitularis, Sede vacante Dioeceseos N. N., ad omne dubium tollendum pro suae conscientiae tranquillitate, ad Sanc-

(1) Publicado en este BOLETIN correspondiente al año 1898 pág. 39.—(2) Publicado en el BOLETIN del mismo año 1888, pág. 27. Véase además el BOLETIN del año 1898, págs. 34 y 50.

titatis Vestrae pedes humiliter pro vobis postulat ut declarare dignetur:

I. Utrum sub illis verbis *facultates omnes speciales habitualiter a Sancta Sede Episcopis aliorumque locorum Ordinariis concessas*, comprehendantur facultates omnes speciales a Sancta Sede Ordinariis concessae, quibus utuntur quoties voluerint, licet ad praefinitum tempus; cujusmodi sunt facultates *de Poenitentiaria* dictae, reductionis missarum etc.

II. Utrum facultas benedicendi et delegandi ad sacra paramenta benedicenda, quae Episcopis fuerit concessa, transeat etiam ob eorum mortem vel a munere cessationem ad successorem Vicarium Capitularem, quamvis Episcopali dignitate non insignitum.

III. Utrum sub iisdem verbis *facultates omnes speciales habitualiter a Sancta Sede Episcopis.... concessas* comprehendantur etiam facultates, quibus dumtaxat uti valent pro determinato casuum numero, ut sunt facultates dispensandi a sacrae ordinationis titulo, pro definito ordinandorum numero.

IV. Et quatenus ad aliquid horum negative, quae nam sit interpretatio illius adverbii *habitualiter*.

Et Deus etc.

Feria IV, die 3 Maii 1899.

In Congregatione Generali ab Emmis. et Rmis. DD. Cardinalibus in rebus fidei et morum Inquisitoribus Generalibus habita, propositis suprascriptis dubiis, praehabitoque RR. DD. Consultorum voto, iidem Emmi. ac Rmi. Patres respondendum mandarunt:

Ad I. II. et III. Affirmative.

Ad IV. Provisum in praecedentibus.

Sequenti vero feria VI, die 5 ejusdem mensis et anni, in audientia a SSmo. D. N. Leone Divina Providentia PP. XIII. R. P. D. Assessori impertita, SSmus. D. N. resolutionem EE. et RR. Patrum approbavit.

I. CAN. MANCINI, S. R. et U. I. Notarius.

II.

DUBIA: An locorum Ordinarii valeant dispensare in articulo mortis ab impedimentis matrimonialibus cum illis qui vixerunt in concubinato ac dein se separarunt.

BEATISSIME PATER.

Vicarius Capitularis dioecesis N. N. ad pedes Sanctitatis Vestrae provolutus, quae sequuntur exponit.

Decreto S. R. et U. Inquisitionis diei 20 Februarii 1888 Sanctitas Vestra benigne annuit pro gratia qua locorum ordinarii dispensare valeant sive per se sive per ecclesiasticam personam sibi benevisam, super impedimentis publicis matrimonium dirimentibus, cum iis qui in gravissimo mortis periculo constituti, et quando non suppetit tempus recurrendi ad Sanctam Sedem, juxta leges civiles sunt conjuncti aut alias in concubinato vivunt, ut morituri in tanta temporis angustia in faciem Ecclesiae rite copulari et propriae conscientiae consulere valeant.

Nunc vero in hac Dioecesi nonnulli concubinarie viventes prolem genuerunt, et postea, relicto contubernio, jam jam graviter aegrotantes, cum eadem personam cum qua in concubinato vixerunt, ad prolem legitimandam vel mulieris famam aut damnum reparandum, vel ad scandalum tollendum, vel ad propriae conscientiae consulendum, matrimonium contrahere desiderant.

Hisce praehabitis, suprascriptus Vicarius Capitularis Sanctitati Vestrae dubia, quae sequuntur enodanda proponit:

I. Utrum sub citato decreto S. R. et U. Inquisitionis diei 20 Februarii 1888 etiam comprehendi valeant aegroti in mortis periculo constituti, qui actualiter non vivunt in concubinato, sed tamen in eo vixerunt, prolemque genuerunt quam legitimare oportet?

II. Utrum comprehendi etiam valeant aegroti, qui

actualiter non vivunt, sed tamen vixerunt in nefario concubinato, quin prolem genuerint, vel genita jam obierit?

Et Deus etc.

Feria IV, die 3 Maji 1899.

In Cong. generali Sacrae Romanae et Universalis Inquisitionis, propositis suprascriptis dubiis, rite perpensis omnibus tum juris tum facti rationum momentis praehabitoque RR. DD. Consultorum voto, Emmi. ac Rvmi. DD. in rebus fidei et morum generales Inquisitores respondendum censuerunt:

Detur decretum fer. IV. diei 17 Septembris 1890 latum super dubio proposito ab Archiep. Compostelan.

Porro hujusmodi quibium ita se habebat: «Utrum vi decretorum diei 20 Februarii 1888 et 1 Martii 1889 valeant Ordinarii per se vel per parochos dispensare super impedimentis..... in articulo mortis constitutos, licet matrimonium civile quod vocant non celebraverint, nec vivant in concubinato?—Emmi PP. respondendum mandarunt: *Negative.*»

Feria vero VI, die 5 ejusdem mensis Maji SSmus. D. N. Leo Div. prov. PP. XIII in audientia R. P. D. Assesori S. O. impertita, habita hac de re relatione, resolutionem Emorum. PP. approbavit et confirmavit.

I. CAN. MANCINI, *S. R. et U. Inq. Notarius.*

GOBIERNO ECLESIASTICO SEDE VACANTE

CIRCULAR

Siguiendo la costumbre de años anteriores en esta Diócesis al aproximarse la época de la recolección de frutos, y usando de nuestra Autoridad ordinaria, hemos tenido á bien dispensar y por lo que á Nos toca dispensamos á los fieles de nuestra jurisdicción, que á

juicio de los respectivos Sres. Curas lo necesitaren para que, durante dicha época, puedan dedicarse á los trabajos de la recolección, pero no á otros, en los Domingos y días festivos, exceptuando las fiestas de la Santísima Trinidad, del Smo. Corpus Christi, de los Apóstoles San Pedro y San Pablo, de Santiago, Patrón de España, de San Pedro de Osma, que lo es de esta Diócesis, y de la Asunción y Natividad de Nuestra Señora, quedando subsistente la obligación de oír la santa Misa en los días dispensados, y procurando santificarlos cuanto sea posible aún en las mismas faenas serviles.

Al anunciar los Sres. Párrocos y encargados de parroquias la concesión de esta licencia á sus feligreses, dándoles á conocer la amorosa benignidad de nuestra santa Madre la Iglesia, procurarán aprovechar esta oportunidad para encarecerles vivamente la santificación de los días festivos en el resto del año, la importancia del precepto de guardarlos en la forma establecida por la Iglesia con fines tan altos y saludables como son los de dar culto y gloria á Dios nuestro Señor y santificar las almas, y los castigos y calamidades de que se hacen merecedores los que los profanan; haciéndoles entender los motivos que tienen para dar gracias al Señor por sus cosechas, porque ni el que planta es algo ni el que riega, sinó que es Dios quien hace fructificar y dá el incremento, y por eso «todo lo que hagamos sea de palabra ó de obra debemos hacerlo en nombre de nuestro Señor Jesucristo y á gloria suya, dando por medio de él gracias á nuestro Padre celestial» para que El bendiga nuestros trabajos y sean éstos para nuestro mayor bien.

Burgo de Osma 31 de Mayo de 1909.

MANUEL MARÍA VIDAL
Vicario Capitular.